

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně. Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Martina Bobáka ve věci

žalobkyně:

OAKS Consulting s.r.o., IČ 28897803
se sídlem Nad rybníkem 90, Praha 9
zastoupená Mgr. Michalem Hrnčířem, advokátem
se sídlem Karolinská 661/4, Praha 8

proti

žalovanému:

Úřad pro ochranu osobních údajů
sídlem pplk. Sochora 727/27, Praha 7

za účasti zúčastněné osoby:

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
sídlem Orlická 4/220, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2021, č. j. UOOU-04223/21-2,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen „VZP“) ze dne 31. 8. 2021, č. j. VZP-21-03621946-Z721 (dále jen „rozhodnutí prvního stupně“), a kterým bylo toto rozhodnutí potvrzeno. VZP prvostupňovým rozhodnutím podle ustanovení § 15 odst. 1 a § 8 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 106/1999 Sb.) ve spojení s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále jen „GDPR“) částečně odmítla žádost žalobkyně ze dne 2. 3. 2018 o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. zákona (dále jen „Žádost“).
2. Žalobkyně podala dne 2. 3. 2018 k VZP Žádost o poskytnutí informací dle informačního zákona. Žádala o poskytnutí dat o léčbě pacientů s insuficiencí železa a primárním onemocněními, u kterých je indikována léčba léčivými přípravky obsahujícími železo, za období od 1. 1. 2010 do 31. 10. 2017, a to v rozsahu specifikovaném v příloze podané žádosti, jejichž rozsah (13 druhů léčivých přípravků, 18 druhů výkonů, 96 kódů DRG, 183 typů diagnóz) a struktura (Tabulka „DIAGNÓZY“, Tabulka „DIAGNÓZY-VÝKON“, Tabulka „VÝKONY“, Tabulka „DRG“, Tabulka „LP“, Tabulka „PZS“) byly specifikovány v příloze podané žádosti na celkem 12 stranách formátu A4.

II. Podání účastníků řízení

3. Žalobkyně v podané žalobě namítla, že žalovaný pouze zopakoval závěry VZP, aniž by se zabýval konkrétními argumenty žalobkyně v odvolání. Žalobkyně žádala o poskytnutí identifikátoru pojištěnce v tabulkách „DIAGNÓZY“, „DIAGNÓZY-VÝKON“, „VÝKONY“ a „DRG“ dle struktury uvedené v Žádosti pro možnost propojení jednotlivých tabulek. VZP tento identifikátor v rámci poskytnutých dat neuvedla, jelikož se obávala, že z poskytnutých údajů spolu se shodným identifikátorem by bylo možné pacienty teoreticky ztotožnit. Dle žalobkyně lze ovšem tato data poskytnout jako data zcela anonymizovaná, tedy taková, která nijak nemohou vést k identifikaci jednotlivých subjektů dat. Žalobkyně souhlasila se závěry žalovaného, že pseudonymizované údaje nemůže VZP z důvodu jejich ochrany poskytnout. Ostatně také z toho důvodu VZP agregovala požadovanou strukturu dat v některých parametrech [sdružení do pětiletých věkových skupin pacientů, sdružení kalendářních dat na úroveň měsíce, agregace poskytovatelů (IČZ) dle regionů (Čechy, Morava a Slezsko)]. Na jejich základě pak dle názoru žalobkyně identifikace jednotlivých konkrétních pojištěnců není možná. Přiřazení náhodného bezvýznamného kódu k těmto anonymním údajům na jejich povaze nic nemění a ani nadále nebude možné identifikovat jednotlivé pacienty. K argumentu žalovaného, že u některých položek se počet vykázaných diagnóz či výkonů pohybuje řádově v jednotkách a v kombinaci se znalostí konkrétního poskytovatele zdravotních služeb může dojít k identifikaci konkrétních pojištěnců, žalobkyně uvedla, že takové identifikaci brání právě výše uvedená agregace dat, kterou VZP při vyřizování Žádosti provedla, jelikož žalobkyně nebude znát konkrétního poskytovatele zdravotních služeb. Žalobkyně dále uvedla, že osobní údaje by v případě vyhovění Žádosti též v části poskytnutí náhodného identifikátoru pojištěnce byly anonymizovány dvěma postupy: 1) randomizací, při které je narušena spojitost údaje s určitou fyzickou osobou, ale nedochází ke ztrátě zásadní informační hodnoty, 2) generalizací, při které je výrazně zvýšen počet subjektů údajů, kterým by daný atribut mohl být

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

přiřazen. V rámci deduktivních metod, které se mohou snažit generalizované systémy rozklíčovat, pak zůstane osobě, která by se o toto snažila, značná nejistota. Žalobkyně shrnula, že přiřazení náhodného identifikátoru nepovede k tomu, že by požadované údaje byly pseudonymizované, a tedy spadající pod regulaci GDPR, ale stále by se jednalo o údaje anonymizované, a tedy není splněna podmínka pro odmítnutí Žádosti v této části dle ustanovení § 8a zákona č. 106/1999 Sb.

4. Dále žalobkyně konstatovala, že VZP nesprávně vyhodnotila, že se jedná o neexistující informaci, kterou by bylo nutné nově vytvořit, přičemž žalovaný se s tímto nesprávným závěrem ztotožnil. Žalobkyně uvedla, že jakýkoli zdravotní výkon, zdravotnický prostředek nebo léčivý přípravek indikovaný lékařem a proplácený jakoukoli zdravotní pojišťovnou s sebou nese jako imanentní součást číslo pojištěnce, jméno a příjmení pacienta a diagnózu a odkázala na veškeré tiskopisy a formuláře, které jsou veřejně dostupné na webových stránkách VZP. Žalobkyně tedy po VZP požaduje pouze data, která se nachází v jejích databázích a kterými VZP disponuje. K vyhovění žádosti je v tomto případě nutné pouze již tyto existující informace z databází VZP získat a jinak je uspořádat. Získání vlastních informací z vlastních databází bez jakéhokoli vyhodnocení nelze považovat za přidanou hodnotu a vyhodnocování informací.
5. Náročnost vyhledávání informací byla předmětem předcházejícího řízení a Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 1. 7. 2021, č. j. 10 A 120/2018-67, posuzoval především to, zda poskytnutí informací představuje činnost natolik intelektuálně náročnou, že ji lze považovat za vytváření nových informací. Z odůvodnění uvedeného rozsudku jednoznačně vyplývá, že poskytnutí informací dle Žádosti představuje pouze mechanickou manipulaci s informacemi, které VZP ve svých databázích již má. Dle žalobkyně v tomto případě nebyla splněna podmínka pro odmítnutí Žádosti dle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.
6. Závěrem se žalobkyně vyjádřila k otázce veřejného zájmu na poskytnutí požadovaných informací. Uvedla, že otázka veřejného zájmu u obdobných žádostí o informace, které žalobkyně na VZP podávala, byla již Městským soudem v Praze v minulosti opakovaně řešena, a odkázala na rozsudek ze dne 5. 6. 2019, sp. zn. 8 A 167/2018, kdy soud konstatoval, že veřejný zájem je automaticky dovozen přímo z dotazu, neboť žalobce je součástí veřejnosti.
7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že úvaha žalobkyně, že by bylo možné poskytnout data v kombinaci se společným identifikátorem, přičemž by tato data byla anonymizovaná, je obecně problematická a ve vztahu k důvodu, pro který VZP odmítla identifikátor ve formě bezvýznamového kódu poskytnout, chybná a tudíž nepřijatelná. Problematickost „anonymizace“ souboru údajů vymezených jako IČZ poskytovatele, rok narození pojištěnce, jeho pohlaví, kód diagnózy či datum hospitalizace ve spojení s kvantifikací balení předepsaného léčivého přípravku v absolutně nízkých hodnotách je dána tím, že takový soubor údajů je postačující pro identifikaci konkrétního pojištěnce, resp. pro specifikaci procesu jeho léčby. Dle názoru žalovaného se napadené rozhodnutí s tímto podrobně a určitě vypořádává. Dle žalovaného použití jakéhokoli kódu přiřazeného určité fyzické osobě nemění osobní údaj na anonymní, ale osobní údaje s ním spojené pouze pseudonymizuje, což znamená, že ke zjištění nebo odhalení běžně používaných identifikačních údajů je třeba použít dodatečných informací, uchovávaných odděleně od souboru předmětných osobních údajů. K argumentaci žalobkyně, týkající se technik randomizace a generalizace nelze dle žalovaného přihlídnout z důvodu, že není zřejmé, kdo a kdy by jednu z nich, případně obě, měl na požadovaná data aplikovat a ve kterém okamžiku. Ze znění odvolání ze dne 17. 9. 2021 vyplývá, že tyto techniky měla v úmyslu použít na získané údaje až žalobkyně.
8. Dle žalovaného byl postup VZP odpovídající jak požadavkům ochrany osobních údajů podle platných právních předpisů, tak účelu informačního zákona. Zároveň žalovaný upozornil, že žalobkyně požadovala rozšíření požadovaných informací na delší časový úsek. Při plném poskytnutí informací požadovaných žalobkyní, rozšířených do delšího časového úseku, by bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

možno zmapovat průběh léčby konkrétního pacienta. Žalovaný uvedl, že VZP jakožto povinný subjekt je dle ustanovení § 4a odst. 1 informačního zákona vázána formátem a jazykem žádosti a nemůže jej měnit.

9. Žalovaný se také ztotožnil se závěrem VZP, že žalobkyně požadovala data, která by musela být vytvořena pouze a jen pro její žádost a v tomto ohledu odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-71. Konstatoval, že se žalobkyně snaží navodit dojem, že informační zákon stanovuje zdravotní pojišťovně poskytovat všechny informace, které vede ve svých systémech. Z ustanovení § 2 odst. 1 informačního zákona přitom vyplývá, že povinné subjekty mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti. V případě specializovaného povinného subjektu se zákonem vymezenými úkoly je třeba tyto úkoly vzít v úvahu v míře odpovídající účelu zákona, který povinnému subjektu úkoly stanoví. VZP je tedy povinna na žádost dle informačního zákona poskytnout pouze takové informace, jež slouží široké veřejnosti k veřejné kontrole hospodaření s finančními prostředky z veřejného zdravotního pojištění. Žalovaný se ztotožnil se závěrem VZP, že pod označením „Žádost o informace“ nelze povinné subjekty úkolovat, aby vytvářely statistické či analytické výstupy pro aktuální potřeby konkrétního žadatele ve vztahu k jednotlivým poskytovatelům zdravotnických služeb či jejich pracovišť. Žalovaný uvedl, že žalobkyní požadovaná data zasahují do prostředí elektronické evidence e-Recept, přičemž některá data jsou chráněna. V takovém případě nelze než, i s odkazem na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2014, č. j. 6 Ad 16/2010-41, učinit závěr, že výluka explicitně uvedená v jiných právních předpisech by neměla být negována informačním zákonem. Žalovaný nad rámec výše uvedeného připomněl, že některé údaje o léčivých přípravcích zveřejňuje na svých stránkách Státní ústav pro kontrolu léčiv (dále jen „SÚKL“) formou open dat. Tato data pak může žalobkyně využít k jí avizované analýze. Dle názoru žalovaného žalobkyně požaduje, aby VZP provedla nové jinak nepotřebné operace s informacemi včetně osobních údajů, tedy provedla jiné zpracování osobních údajů, než které vyplývá ze zákona.
10. K tvrzení žalobkyně, že na poskytnutí požadovaných informací je veřejný zájem, žalovaný uvedl, že pokud by byl veřejný zájem v tomto případě vůbec shledán, kolidoval by se zákoným rámcem, který jednoznačně stanovuje omezení pro zpracování osobních údajů. Pokud by žalobkyně požadovala údaje o částce vynaložené na daný typ léčiva hrazeného z veřejného zdravotního pojištění, nebylo by pochyb o tom, že žalobkyni svědčí právo na veřejnou kontrolu hospodaření VZP a nebylo by ani pochyb o povinnosti tyto informace poskytnout. Žalobkyně ale požadovala poskytnout informace, které tuto veřejnou kontrolu hospodaření povinného subjektu s veřejnými prostředky daleko přesahují. Žalobkyně totiž ve své Žádosti nepožadovala informaci o konkrétní finanční částce, za kterou byl konkrétní lék poskytovatelem pojišťovně vykázán, resp. jakou částku z veřejného zdravotního pojištění pojišťovna poskytovateli zaplatila, ale podstatně širší okruh informací, které jsou osobnímu údaji. Žalovaný má tedy za to, že aspekt veřejné kontroly hospodaření s finančním prostředky z veřejného zdravotního pojištění je třeba u předmětné žádosti vyloučit.
11. Žalobkyně na vyjádření žalovaného reagovala replikou, ve které namítla, že výklad pojmu pseudonymizované údaje podaný žalovaným je v rozporu s rozsudkem Tribunálu Evropské unie T-557/20. Pokud jí budou poskytnuta požadovaná data s bezvýznamným identifikátorem označujícím pacienta, nemá prostředky, které by jí umožnily pacienty ztotožnit. Vyžádané údaje jsou z pohledu žalobkyně údaji anonymizovanými a nespádají tedy pod regulaci GDPR. O data anonymní se bude jednat pro jakékoliv osoby, kterým budou zpřístupněna. Riziko ztotožnění je eliminováno i tím, že žalobkyně žádala informace ve formě přehledu pro delší časový úsek a pro větší územní celky.

12. K neposkytnutí informací z důvodu limitace dle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. žalobkyně zopakovala, že nepožadovala vytváření analýzy. Poskytnutí informací je otázkou vyhledání a exportu předmětných dat z příslušných databází VZP. Žalobkyně poukázala na judikaturu Městského soudu v Praze (rozsudek ze dne 5. 6. 2019, č.j. 8A 167/2018-90, a ze dne 10. 3. 2021, č. j. 9A 43/2019-119) a Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1As 141/2011-67). V této otázce nebyl dle žalobkyně navíc respektován právní názor vyslovený v předcházejícím rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2021, č. j. 10A 120/2018-67. Přes jednoznačný závěr v uvedeném rozsudku, žalovaný setrval na původním stanovisku, aniž by předložil nové argumenty, v čem by intelektuálně náročná činnost či analýza měla konkrétně spočívat.
13. Dle žalobkyně žalovaný nesprávně aplikoval i výluku vyplývající ze zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o zdravotních službách). Žalobkyně s odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2022, č. j. 10A 34/2022-58 a nálezný Ústavního soudu Pl. ÚS 25/21 dovodila, že není dán důvod k odmítnutí požadované informace, neboť v daném případě nehrozí identifikace pacientů.
14. Na repliku žalobkyně reagoval žalovaný vyjádřením, ve kterém uvedl, že argumentace rozsudkem Tribunálu T-557/20 není případná. Proti tomuto překvapivému rozsudku bylo podáno odvolání, o kterém nebylo dosud rozhodnuto. Pseudonymizace je toliko opatřením ke zmírnění rizik plynoucích ze zpracování osobní údajů. Naproti tomu anonymizace je úprava osobního údaje, která odstraňuje samotnou osobní podstatu údaje. Odstranění tohoto dělítky by znamenalo neopodstatněné spoléhání se na předpoklad, že správci tyto údaje nebudou dále zpracovávat. Žalovaný citoval příslušná ustanovení GDPR s tím, že pojem osobní údaj zahrnuje všechny druhy informací pod podmínkou, že jsou o dotčené osobě. Aby informace byla kvalifikována jako osobní údaj, není nutné, aby sama o sobě umožňovala identifikovat subjekt údajů. Není vyžadováno, aby se informace umožňující identifikovat subjekt údajů nacházely v rukou jedné osoby. Situace řešená v rozsudku T-557/20 je zcela odlišná. Výklad zákona, který by odhlížel od dalšího zpracování poskytnutých osobních údajů po jejich poskytnutí, je nepřijatelný, a to pro všechny případy.

III. Obsah správního spisu a napadené rozhodnutí

15. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.
16. Shora uvedená Žádost byla rozhodnutím VZP ze dne 16. 3. 2018, č. j. VZP-18-00869950-Z721 (I/49/18) odmítnuta podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. s odůvodněním, že jejím obsahem je požadavek na vytvoření a následné sdělení nových, doposud neexistujících informací, přičemž zákon č. 106/1999 Sb. VZP neukládá povinnost poskytovat informace neexistující, resp. vytvářet nové informace. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které bylo zamítnuto rozhodnutím ředitele VZP ze dne 18. 5. 2018, č. j. VZP-18-01281812-Z721. Následně podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze, kterou se domáhala zrušení rozhodnutí ředitele VZP ze dne 18. 5. 2018, č. j. VZP-18-01281812-Z721, a stejně tak zrušení rozhodnutí VZP ze dne 16. 3. 2018, č. j. VZP-18-00869950-Z721. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 1. 7. 2021, č. j. 10 A 120/2018-67, obě shora uvedená rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.
17. Žalobkyni bylo následně pod. č. j. VZP-21-03328808-Z721 (I/49/18) (dále jen „Oznámení“) doručeno oznámení, ve kterém bylo specifikováno, jak budou ohledně informace o výši poskytnutých úhrad jednotlivé skupiny údajů agregovány. Poté VZP poskytla žalobkyni agregovaná data v souladu s Oznámením, přičemž shodný anonymní identifikátor pojištěnce pro možnost propojení jednotlivých tabulek poskytnut nebyl.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

18. Rozhodnutím ze dne 31. 8. 2021, č. j. VZP-21-03621946-Z721 (dále jen „rozhodnutí prvního stupně“) pak VZP Žádost žalobkyně částečně odmítla.
19. Výrokem I. VZP odmítla žalobkyni poskytnout informace podle druhé části Žádosti ohledně těchto požadavků: Tabulka diagnózy – rok, pohlaví, rok narození pojištěnce, odbornost poskytovatele, datum provedení péče. Tabulka diagnózy – výkon: rok, pohlaví, rok narození pojištěnce, odbornost poskytovatele, kód diagnózy, kód výkonu, datum provedení péče. Tabulka – výkony: rok, pohlaví, rok narození pojištěnce, odbornost poskytovatele, kód základní diagnózy, cena celkem, body celkem, datum provedení výkonu, kód výkonu, počet provedení výkonu, diagnóza, body za výkon. Tabulka DRG: rok, pohlaví, rok narození pojištěnce, kód diagnózy, kód DRG, hospitalizace od, hospitalizace do, suma intramurálních ZUMů, suma intramurálních ZULPů, suma intramurálních LP, suma intramurálních Pmat, počet bodů za hospitalizaci v jiných IČZ (extramurální péče), suma extramurálních ZUMů, suma extramurálních ZULPů, suma extramurálních Pmatů. Výrokem II. VZP částečně odmítla Žádost ohledně informací týkajících se IČZ, názvu PZS, okresu PZS, segment PZS, počtu bodů za hospitalizaci v daném IČZ, anonymního identifikátoru pojištěnce.
20. Částečné odmítnutí informací požadovaných v Žádosti VZP odůvodnila jednak odkazem na ustanovení § 15 odst. 1 a ustanovení § 8a zákona č. 106/1999 Sb. ve spojení s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES, (dále jen „GDPR“) a jednak odkazem na § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., dle kterého se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.
21. VZP s odkazem na ustanovení zákona č. 106/1999 Sb. uvedla, že není oprávněna poskytovat osobní údaje svých pojištěnců, na jejichž základě by bylo možné pojištěnce ztotožnit. Vytvářením analýz péče o pacienty s určitými léčivými přípravky/diagnózami s tím, že by žadateli měl být předán rozbor péče o pojištěnce v čase, kdy ke každému pojištěnci bude přiřazeno originální neměnné označení, je dle VZP nepřipustné, jelikož by se jednalo o předání pseudonymizovaných osobních údajů o jednotlivých pojištěncích. VZP uvedla, že pokud by byla předána jakákoli analýza péče o jednotlivé pojištěnce v čase, a to v rozsahu velmi konkrétních osobních údajů, včetně například věku pojištěnce či měsíce provedení péče, byl by v případě některých pojištěnců předán takový rozsah dat, kdy při nahodilém přistoupení další informace by bylo možné pojištěnce identifikovat. Takový postup by byl tedy v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu osobních údajů. VZP dále odkázala na recitál č. 26 GDPR, který stanoví, že osobní údaje, na něž byla uplatněna pseudonymizace a jež by mohly být přiřazeny fyzické osobě na základě dodatečných informací, by měly být považovány za informace o identifikovatelné fyzické osobě. Dále VZP odkázala na recitál č. 75 GDPR, podle kterého nemůže poskytnout pseudonymizovaná data, neboť nelze vyloučit, že zpracování takových dat např. po provedení neoprávněného zrušení pseudonymizace nepovede k diskriminaci či jakémukoli jinému hospodářskému či společenskému znevýhodnění subjektů údajů. Žadatel má na základě čl. 9 odst. 1 a 2 GDPR zakázáno zpracovávat zvláštní kategorie osobních údajů, které zahrnují kromě jiného právě i údaje ohledně zdravotního stavu fyzických osob. Poskytnutím údajů dle Žádosti by hrozilo porušení práva uvedeného v čl. 10 Listiny základních práv a svobod, zejména odstavce 3, dle kterého má každý právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Stejně tak by mohla být porušena lidská práva dle čl. 10 Úmluvy o lidských právech a biomedicině. VZP není pracovištěm statistického výzkumu či analytickým centrem, naopak sama předává data do Národního registru hrazených zdravotních služeb. Externímu subjektu pak mohou být předány údaje pouze v takové podobě, ze které nelze určit fyzickou nebo právnickou osobu v registru evidovanou. Pod označením „Žádost o informace“ nelze povinné subjekty úkolovat, aby vytvářely statistické nebo analytické výstupy pro potřeby konkrétního

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

žadatele. Dle VZP není pak rozhodné, zda žadatel hodlá následně na základě poskytnutých informací identifikovat konkrétní fyzické osoby, protože ochraně podléhají takové údaje, u kterých může ke ztotožnění konkrétní fyzické osoby, byť i jen potenciálně, dojít. VZP také poukázala na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci B., ze kterého plyne, že možnost identifikace konkrétní osoby je třeba vnímat objektivně, pokud existuje více než hypotetická možnost, že jiná osoba identifikaci provede, je třeba příslušná data považovat za osobní údaje.

22. S odkazem na § 2 odst. 4 informačního zákona VZP uvedla, že informace požadované v Žádosti nemá k dispozici, jedná se tedy o neexistující informace, které by musela teprve vytvořit. To by vyžadovalo zpracování metodiky výběru ve spolupráci se specialisty úhrad, specialisty IT a případně i revizního lékaře.
23. Proti shora uvedenému prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. Namítla, že se v případě požadovaných údajů nejedná o pseudonymizované údaje, ale o údaje anonymizované, které nespádají pod regulaci GDPR, a není tudíž splněna podmínka odmítnutí žádosti dle § 8a zákona č. 106/1999 Sb. Dále žalobkyně uvedla, že nesouhlasí s argumentací VZP, že se v případě požadovaných informací jedná o neexistující informace, kterou by bylo nutné nově vytvořit. VZP již určitá data v agregované podobě poskytla a lze mít za to, že jimi disponuje. Žalobkyně toto tvrzení doložila odkazem na veřejně dostupné tiskopisy a formuláře VZP, kde je kromě čísla pojištěnce i rubrika „Základní diagnóza“. Žalobkyně odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 14A 100/2019. Závěrem žalobkyně uvedla, že na poskytnutí požadovaných informací je veřejný zájem a odvolala se přitom na charakter činnosti VZP.
24. Žalovaný toto odvolání napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí prvního stupně potvrdil. V odůvodnění konstatoval, že VZP jakožto povinný subjekt řádně odůvodnila na základě jakých skutečností dospěla k závěru, že by mohlo dojít poskytnutím žadatelem požadovaných údajů k narušení ochrany osobních údajů. Žalovaný uvedl, že požadované údaje dalece přesahují údaje potřebné k veřejné kontrole hospodaření povinného subjektu s veřejnými finančními prostředky a spíše směřují ke kontrole jednotlivých poskytovatelů. Žalovaný se ztotožnil se závěrem VZP, že VZP jakožto povinný subjekt údaje ve struktuře požadované v Žádosti nedisponuje a ani nemá povinnost jimi v takovéto struktuře disponovat. Žalovaný shledal, že byla poskytnuta de facto agregovaná data, přičemž žalobkyně setrvala na požadavku zcela konkrétních údajů, vedoucích k identifikaci poskytovatelů zdravotních služeb, kdy vzájemnou kombinací s dalšími požadovanými informacemi odhaluje preskripční zvyklosti konkrétních poskytovatelů, a to až na úroveň konkrétního lékaře.
25. Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda byla splněna podmínka, která vedla VZP k zamítnutí žádosti, jde-li v případě žadatelem požadovaných informací o vytváření nové informace ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. V tomto ohledu žalovaný mimo jiné odkázal na rozsudek č. j. 1 As 141/2011-67, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že je nutné rozlišovat žádosti o prosté výtahy z databází či části dokumentů na straně jedné a žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání, o analýzy dat z rozhodovací činnosti povinného subjektu apod. na straně druhé. Rozhodující tedy není časová náročnost shromáždění požadovaných informací ale to, zda postačí mechanická, jednoduchá práce se zdrojovými daty, nebo je naopak potřeba přidaná hodnota překračující rámec jednotlivých úkonů. To odpovídá čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru, ve znění směrnice 22222013/37/EU, podle níž subjekty veřejného sektoru nejsou povinny vytvářet nebo upravovat dokumenty nebo poskytovat výtahy z dokumentů, pokud by to představovalo nepřiměřené úsilí překračující rámec jednoduché operace. Žalovaný konstatoval, že z postupu VZP (str. 8 až 10 rozhodnutí o částečném odmítnutí Žádosti) vyplývá, že v případě žadatelem požadovaných informací je třeba provést činnosti, které překračují „rámec jednoduchých úkonů“ a to jen a pouze pro účely žadatelovy žádosti. Žalovaný doplnil, že sám žadatel výslovně uvádí, že cílem žádosti je „analýza vztahu diagnózy, DRG nebo výkonu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

k výběru předepisovaného léčivého přípravku s obsahem železa“. Dle žalovaného je nepřijatelný odkaz žadatele na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2019, č. j. 14A 100/2019, neboť v rámci projednávání žádosti byla požadována zcela jiná data než v nyní projednávaném případě. Nicméně postup VZP jakožto povinného subjektu není v rozporu se závěry, které soud učinil ve výše uvedeném rozsudku, protože VZP ve svém rozhodnutí zdůvodnila, kterou z částí žadatelem požadovaných údajů poskytnout nelze a kterou část lze žadateli poskytnout.

26. Žalovaný také odmítl námitku, že na poskytnutí požadovaných informací je veřejný zájem. V tomto ohledu žalovaný uvedl, že smyslem informačního zákona je veřejná kontrola činnosti VZP. Žalovaný se ztotožnil se závěrem VZP, že pod označením Žádost o informace a případně deklarované veřejné kontroly nelze povinné subjekty úkolovat, aby vytvářely statistické či analytické výstupy pro aktuální potřeby konkrétního žadatele. Žalovaný také uvedl, že údaje v obdobné struktuře, odpovídající preskripčním zvyklostem konkrétních poskytovatelů zdravotní péče zasahují do prostředí elektronické preskripce (e-recept), kterou pojišťovny využívají taktéž, přičemž i zde jsou některá data chráněna. Žalovaný odkázal na ustanovení § 81a odst. 8 zákona č. 378/2007 Sb. zákona o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o léčivech“), dle kterého je výslovně stanoveno, že systém e-Recept není veřejně přístupný. Zákon č. 106/1999 Sb. a zákon o léčivech jsou vůči sobě ve vztahu obecného ke zvláštnímu. Jsou-li tedy dle jednoho zákona informace chráněny, nelze záměr zákonodárce obcházet postupem podle jiného zákona. Žalovaný v tomto směru odkázal na rozhodnutí Městského soudu v Praze č. j. 6Ad 16/2010 – 41, ze dne 4. 12. 2014, ve kterém soud učinil stejný závěr, tedy že ustanovení zákona o léčivech, týkající se zveřejňování informací jsou v postavení zvláštního zákona k informačnímu zákonu.

IV. Jednání dne 14. 8. 2023

27. Při jednání právní zástupce žalobkyně zopakoval důvody uvedené v žalobě. Poukázal na to, že správní orgány přes judikaturu správních soudů stále zastávají názor, že požadované informace by bylo třeba nově vytvořit a že je tedy dán důvod pro odmítnutí Žádosti. Nově pak byla uvedena jako důvod odmítnutí ochrana osobních údajů. Žalobkyně z požadovaných údajů nemůže a ani nechce zjišťovat totožnost jednotlivých pacientů označených anonymním identifikátorem. Dále zástupce žalobkyně uvedl, že pokud VZP měla zato, že by poskytnutí požadovaných informací představovalo nebezpečí pro ochranu osobních údajů osob, bylo na ní, aby poskytnutí informací omezila tak, aby taková identifikace jednotlivých pacientů nebyla možná. K dotazu soudu upřesnil, že tento argument v žalobě uveden není. Ze všech uvedených důvodů navrhl zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí VZP s tím, aby bylo VZP soudem přikázáno požadované informace poskytnout.
28. Jednatel žalobkyně ve svém přednesu zdůraznil, že společnost informace požadovala proto, aby mohla provést analýzu používaných postupů při léčbě určitých nemocí a aby tak získala poznatky o nejvhodnější léčbě pro určitý typ pacientů při určité nemoci. Proto také byly údaje požadované v daném rozsahu. Pokud byly žalobkyni poskytnuty určité agregované údaje, tyto nemohly posloužit k zamýšlenému účelu. K dotazu soudu uvedl, že v průběhu správního řízení nebyla žádost o poskytnutí předmětných informací nijak upravována. V uvedeném rozsahu žalobkyně žádala data poprvé.
29. Zástupce žalovaného s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí jako nedůvodné. Zdůraznil, že VZP byla vázána rozsahem Žádosti. Pokud by informace byla poskytnuta v požadovaném rozsahu, osobní údaje v ní uvedené by byly pouze pseudonymizované, nejednalo by se o jejich anonymizaci.
30. Zástupkyně VZP při jednání poukázala na to, že informace poskytnutá žalobkyni by musela být zveřejněna a tím by k ní měly přístup i další subjekty. V takovém případě nelze vyloučit, že tyto

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

třetí osoby by disponovaly ještě dalšími informací, které by spolu se zveřejněnou informací vedly ke konkretizaci jednotlivých pacientů a jejich zdravotního stavu. VZP je povinna údaje o zdravotním stavu pacientů chránit. Označila žalobu za nedůvodnou.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

31. Soud nejprve shledal, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou. Následně vycházejí ze skutkového a právního stavu, jenž zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí, přezkoumal je na základě podané žaloby v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], včetně řízení předcházejícího jeho vydání, jakož i z hlediska vad, k nimž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti.
32. Hlavními důvody pro odmítnutí žalobcovy Žádosti o poskytnutí informací dle prvostupňového i napadeného rozhodnutí byly:
 - 1) ochrana osobních údajů pojištěnců
 - 2) nutnost provedení analýzy dat, která má VZP k dispozici, za účelem získání výstupu požadovaného žalobcem, jenž by tak obsahoval nové, dříve neexistující informace
33. K prvnímu tvrzenému důvodu soud uvádí následující:
34. VZP ve svém prvostupňovém rozhodnutí uvedla, že není oprávněna poskytovat žalobkyni požadované údaje v požadované struktuře, neboť nelze vyloučit na jejich základě možnost ztotožnit konkrétní údaje ke konkrétním osobám. Pokud by VZP vyhověla Žádosti žalobce a poskytla mu požadované informace, jednala by v rozporu s GDPR a v rozporu se zákonem na ochranu osobních údajů. VZP konstatovala, že pokud by byla předána jakákoli analýza péče o jednotlivé konkrétní pojištěnce v čase, a to v rozsahu velmi konkrétních osobních údajů, včetně např. věku pojištěnce či měsíce provedení péče, byl by v případě některých pojištěnců předán takový rozsah dat, že nelze vyloučit, že při přistoupení další informace může dojít i k identifikaci osoby. V takovém případě by tedy VZP předala celou řadu osobních údajů zvláštní kategorie a takový postup by byl v rozporu s právními předpisy na ochranu osobních údajů. Údaje, které jsou v čase sbírány o určité fyzické osobě, přičemž skrytí identity jedince probíhá tak, že namísto jména či rodného čísla je fyzické osobě přiřazen bezvýznamový kód (nebo-li identifikátor), nelze označit za data anonymizovaná, nýbrž pseudonymizovaná. VZP také uvedla, že žalobkyně má na základě čl. 9 odst. 1 a 2 GDPR zakázáno zpracovávat zvláštní kategorie osobních údajů, které zahrnují kromě jiného právě i údaje o zdravotním stavu fyzických osob. S touto argumentací se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí ztotožnil.
35. Žalobkyně souhlasila se závěrem, že v případě, že by se jednalo o data pseudonymizovaná, nebylo by je možno s ohledem na platné právní předpisy poskytnout. Dle žalobkyně se ovšem jedná o anonymizovaná data, na jejichž základě není identifikace konkrétních pojištěnců možná.
36. Předmětem sporu je tedy otázka, zda se v případě informací, které žalobkyně požaduje poskytnout, jedná o pseudonymizované či anonymizované údaje.
37. Bod 26 Odůvodnění GDPR stanoví, že „zásady ochrany údajů by se měly uplatňovat na všechny informace týkající se identifikované nebo identifikovatelné fyzické osoby. Osobní údaje, na něž byla uplatněna pseudonymizace a jež by mohly být přiřazeny fyzické osobě na základě dodatečných informací, by měly být považovány za informace o identifikovatelné fyzické osobě. Při určování, zda je fyzická osoba identifikovatelná, by se mělo přihlédnout ke všem prostředkům, jako je například výběr vyčleněním, o nichž lze rozumně předpokládat, že

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

je správce nebo jiná osoba použijí pro přímou či nepřímou identifikaci dané fyzické osoby. Ke stanovení toho, zda lze rozumně předpokládat použití prostředků k identifikaci fyzické osoby, by měly být vzaty v úvahu všechny objektivní faktory, jako jsou náklady a čas, které si identifikace vyžádá, s přihlédnutím k technologii dostupné v době zpracování i k technologickému rozvoji. Zásady ochrany osobních údajů by se proto neměly vztahovat na anonymní informace, totiž informace, které se netýkají identifikované či identifikovatelné fyzické osoby, ani na osobní údaje anonymizované tak, že subjekt údajů není nebo již přestal být identifikovatelným. Toto nařízení se tedy netýká zpracování těchto anonymních informací, včetně zpracování pro statistické nebo výzkumné účely.“

38. Dle čl. 4 odst. 1 GDPR se osobními údaji rozumí „veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby“
39. Dle čl. 4 odst. 2 GDPR se zpracováním rozumí „jakákoliv operace nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prováděn pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení;“
40. Čl. 4 odst. 5 GDPR stanoví, že pseudonymizace je „zpracování osobních údajů tak, že již nemohou být přiřazeny konkrétnímu subjektu údajů bez použití dodatečných informací, pokud jsou tyto dodatečné informace uchovávány odděleně a vztahují se na ně technická a organizační opatření, aby bylo zajištěno, že nebudou přiřazeny identifikované či identifikovatelné fyzické osobě;“
41. Čl. 9 odst. 1 GDPR stanoví, že se zakazuje „zpracování osobních údajů, které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, a zpracování genetických údajů, biometrických údajů za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby a údajů o zdravotním stavu či o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby.“
42. Na národní úrovni se zákonnosti zpracování věnuje § 5 a násl. zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, podle kterého je správce oprávněn zpracovávat osobní údaje, pokud je to nezbytné pro splnění: a) povinnosti, která je správcem uložena právním předpisem, nebo b) úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen.
43. Čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) stanoví, že „každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“
44. Ze shora citovaných ustanovení vyplývá, že osobní údaje jsou jakékoli informace, které se týkají **identifikované nebo identifikovatelné žijící osoby**. K osobním údajům patří i různé jednotlivé informace, které společně jako celek mohou vést k identifikaci určité osoby. Osobní údaje, které sice byly zbaveny informací umožňujících identifikaci, tedy zašifrovány, ale lze je použít ke zpětné identifikaci osoby, zůstávají osobními údaji a GDPR se na ně i nadále vztahuje. Osobní údaje, které byly **anonymizovány** takovým způsobem, že příslušná osoba již není identifikovatelná, již nejsou považovány za osobní údaje. Údaje se pokládají za skutečně anonymizované, pokud je anonymizace nezvratná.

45. V daném případě se jedná o údaje o zdravotním stavu, tedy zvláštní kategorii osobních údajů, která zasluhuje vyšší stupeň ochrany (viz. bod 53 Odůvodnění GDPR). VZP v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvedla, že jakékoli údaje, které se vážou ke konkrétním pojištěncům a jejich léčbě v čase tak, jak požaduje žalobce, není možné považovat za anonymizované, jelikož anonymizace je na rozdíl od pseudonymizace nevratný proces, který spočívá v tom, že z anonymizovaných údajů, a to ani v kombinaci s dalšími údaji, kterými disponuje zpracovatel, správce či třetí osoba, již nelze rozumně předvídatelnými prostředky zpětně zjistit informace vztahujících se k určitému subjektu, což není v tomto případě splněno.
46. Žalobkyně naopak uvedla, že přiřazení bezvýznamového identifikátoru umožní propojit datové řádky uvnitř poskytnutých tabulek (např. pro vyfiltrování vícenásobného předepisování/výkonů u stejného pacienta v průběhu měsíců) a napříč tabulkami, aniž by zpětně bylo možné určit, o jaký konkrétní subjekt údajů se jedná. Přiřazení náhodného identifikátoru nepovede k tomu, že by požadované údaje byly pseudonymizované, a tedy spadající pod regulaci GDPR, ale jednalo by se o údaje anonymizované, a tedy není splněna podmínka pro odmítnutí Žádosti v této části.
47. Pro posouzení charakteru požadovaných údajů, tedy možnosti identifikovat osoby, kterých se týkají, je třeba přihlédnout ke všem prostředkům, které mohou být rozumně použity jak správcem, tak jakoukoli jinou osobou pro identifikaci dané osoby. Nejedná se o případy, kdy by identifikace byla prakticky neproveditelná, například z důvodu skutečnosti, že by vyžadovala nepřiměřené úsilí z časového hlediska a z hlediska ekonomických a lidských zdrojů, takže riziko identifikace by se ve skutečnosti jevilo bezvýznamné.
48. Dle názoru soudu v této věci nelze vyloučit možnost identifikace některých osob, o kterých by byly pod identifikátorem poskytovány informace o jejich diagnóze, léčebných prostředcích a provedených úkonech. Spojení pohlaví, roku narození, data poskytnuté péče a označení provozovatele zdravotnického zařízení, kde byla péče poskytnuta, tvoří takový souhrn údajů, které mohou při přistoupení další informace vést ke ztotožnění osoby, o jejíž zdravotní stav se jedná. Soud považuje za potřebné v této souvislosti zdůraznit, že za pseudonymizované údaje je třeba považovat takové údaje, které může k identifikaci konkrétní osoby využít kdokoli, že se v daném případě nejedná pouze o žalobkyni. Tuto skutečnost shledal soud jako rozhodující pro závěr, že přidělení anonymního identifikátoru jednotlivým pacientům nemá za následek anonymizaci údajů. Ta by nastala pouze v případě, že by se osoby staly zcela neidentifikovatelnými. Vzhledem k současným technologickým možnostem pro propojování informací od různých zpracovatelů a k množství informací získatelných ze sdělovacích prostředků a ze sociálních sítí, nelze vyloučit možnost identifikace osob, kterým by byl při vyhovění žádosti v plném rozsahu přidělen určitý identifikátor, který by propojoval údaje v jednotlivých tabulkách.
49. Stanovisko soudu v této věci odpovídá názoru vyslovenému Soudním dvorem v rozsudku ze dne 19. 10. 2016, C-582/14, ve věci B., ve kterém soud uvedl, že pro určení, zda je osoba identifikovatelná, je třeba přihlédnout ke všem prostředkům, které mohou být rozumně použity jak správcem, tak jakoukoli jinou osobou pro identifikaci dané osoby. Uvedl, že se nejedná o případy, kdy by identifikace byla prakticky neproveditelná, například z důvodu skutečnosti, že by vyžadovala nepřiměřené úsilí z časového hlediska a z hlediska ekonomických a lidských zdrojů, takže riziko identifikace by se ve skutečnosti jevilo bezvýznamné. I když tento rozsudek vycházel z předcházející právní úpravy, jeho závěry jsou využitelné i za současného stavu. Rovněž je třeba odkázat na bod 26 Odůvodnění GDPR, ve kterém se hovoří o tom, že pro předpoklad použití prostředků k identifikaci fyzické osoby by měly být vzaty v úvahu všechny objektivní faktory s přihlédnutím k technologii dostupné v době zpracování i k technologickému rozvoji.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

50. Naproti tomu má soud za to, že poukaz žalobkyně na rozsudek Tribunálu ze dne 26. 4. 2023 ve věci T-557/20 není na místě, neboť soud v tomto řízení nezkoumá, kdo by mohl mít možnosti identifikovat jednotlivé osoby. Pro posouzení věci je rozhodné, že díky požadovanému rozsahu a možnosti získat informace z jiných zdrojů, je třeba požadované informace, pokud by byly poskytnuty, hodnotit jako pseudonymizované údaje.
51. Pokud žalobkyně poukazovala na provedenou agregaci požadovaných dat při vyřizování jiné části žádosti, k tomu je třeba uvést, že VZP respektovala při rozhodování o Žádosti způsob a rozsah, v jakém žalobkyně údaje požadovala. Z obsahu správního spisu soud nezjistil, že by žalobkyně Žádost upravovala způsobem, který zmiňuje v replice. Při jednání pak jednatel žalobkyně uvedl, že pro uskutečnění záměru, pro který byly informace vyžádány, bylo nezbytné, aby byly poskytnuty informace v tom rozsahu a členění, jak uvedla žalobkyně v Žádosti. Žádost v průběhu správního řízení nebyla nijak upravována. Tento moment považuje soud pro závěr o nedůvodnosti žaloby za rozhodující. Jestliže všechny požadované informace o poskytnuté léčbě byly vždy spojeny s konkrétní osobou, byť nebyla označena jménem, ale byl jí přidělen identifikátor, nelze vyloučit možnost ztotožnění takové osoby. Je třeba vycházet z toho, že ze zveřejněné informace je dohledatelné, že určité osobě, určeného pohlaví, určitého věku byla v určité době poskytnuta určitá péče, předepsány určité léčivé přípravky. Úplná anonymizace v takových případech není možná. Žalobkyně měla možnost upravit strukturu požadovaných údajů, to však neučinila. Z vyjádření jednatele lze dovodit, že úpravu ani učinit nechtěla, neboť to potřebovala vždy veškeré informace ke konkrétní osobě. Bez tohoto spojení by je nemohla dále využívat.
52. Námitkou, že VZP sama měla určit, kdy by se požadované údaje mohly stát identifikovatelnými a pouze v tomto rozsahu Žádost odmítnout, touto se soud nezabýval, neboť se jedná o žalobní bod uplatněný po lhůtě. Podle § 71 odst. 2 věta druhá s.ř.s. žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby. Tento žalobní bod žalobkyně uplatnila až při jednání dne 14. 8. 2023, tedy po uplynutí lhůty pro podání žaloby, a tedy i pro rozšíření žalobních bodů.
53. Podle § 8a odst.1 zákona č. 106/1999 Sb. informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.
54. Vzhledem ke shora citovaným právním předpisům a k uvedeným skutečnostem dospěl soud k závěru, že názor obsažený v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je v souladu s příslušnými právními předpisy, že použitím identifikátoru se údaje o osobách nestanou anonymizovanými, neboť propojením s jinými daty by mohly být takové osoby identifikovány. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nepochybil, jestliže uvedené právní hodnocení shledal jako správné a odpovídající příslušné právní úpravě. Existence pseudonymizovaných údajů pak představuje překážku pro poskytnutí informací v rozsahu a členění, jak požadovala žalobkyně v Žádosti.
55. Pokud se týká druhého důvodu odmítnutí, to je tvrzené nutnosti provedení analýzy dat, která má VZP k dispozici, za účelem získání výstupu požadovaného žalobkyní, jenž by tak obsahoval nové, dříve neexistující informace, zde žalobce oprávněně poukazoval na judikaturu správních soudů a zejména na předcházející rozsudek v této věci, to je rozsudek ze dne 1. 7. 2021, č. j. 10 A 120/2018-67. Městský soud v Praze, který shora uvedeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí VZP pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (§ 76odst. 1 písm. a) s. ř. s.) a pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), konstatoval, že žalovaný nikterak neosvětlil, v čem by měla spočívat jeho analytická činnost v rámci procesu shromažďování dat ve struktuře požadované žalobcem v podané Žádosti. Uvedl také, „ (...)že v předaném spisovém materiálu absentují rovněž jakékoli podklady, z nichž by bylo možno zjistit, na základě

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

jakých skutečností dospěli ředitel Všeobecné zdravotní pojišťovny v napadeném rozhodnutí a původní žalovaná v prvostupňovém rozhodnutí k závěru, že obsáhla selekce a transformace existujících dat realizovaná prostřednictvím SQL skriptů je analytickou činností a zda vůbec tyto skutečnosti před vydáním napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí zjišťovali. Ve správním spise je založena pouze emailová zpráva vedoucího oddělení controllingu Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 19. 3. 2018, v níž je uvedeno, že vzhledem k tomu, že v požadované struktuře data v datovém skladu Všeobecná zdravotní pojišťovna neeviduje, je pro požadovaný výstup nutné data vybrat a transformovat pomocí SQL skriptů z datového skladu, což považuje za vytváření nových informací.“

56. Otázkou, zda se v případě získání požadovaných dat prostřednictvím SQL skriptů jedná o vytváření nových informací, se městský soud již opakovaně zabýval v řízeních vedených pod sp. 15A 72/2018, 8A 167/2018, 6A 70/2019, 14A 99/2019 a 14A 100/2019. Soud neshledal důvody, pro které by se nyní měl od závěrů vyslovených v těchto rozhodnutích odchýlit. Soudu nezbyvá než zopakovat, že vytvoření SQL skriptů je pouhým nástrojem, který VZP umožní sestavení požadované informace mechanickým způsobem. Jedná se o IT nástroj umožňující selekci a transformaci dat z jejího datového skladu, tj. o nástroj umožňující provést „výtah z databáze“, a nikoliv o právní či odbornou úvahu VZP spadající do její působnosti, tj. týkající se její činnosti a veřejného zdravotního pojištění. Takovou úvahu by musel vytvořit odborný aparát VZP vykonávající její zákonné povinnosti vyplývající ze zákona o veřejném zdravotním pojištění, nikoliv její IT pracovníci, kteří spadají do aparátu administrativního.
57. Městský soud má tedy za to, že použitím automatizovaného nástroje, jehož prostřednictvím lze usnadnit vyhledávání již existujících informací, nevede k vytváření nových informací ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona, který stanoví, že „*povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*“
58. Přestože VZP a žalovaný setrvali na svém názoru, že žalobkyně neoprávněně požaduje vytvoření nové informace, tento nedostatek soud neshledal jako důvod pro zrušení napadeného a prvostupňového rozhodnutí a pro přikázání VZP, aby požadované informace poskytla, neboť odmítnutí z důvodu ochrany osobních údajů osob, kterých by se informace týkaly, byl uplatněn oprávněně. Proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
59. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému náklady řízení nad rozsah jeho úřední činnosti nevznikly. Zúčastněné osobě rovněž náklady řízení nepřísluší, neboť soud jí žádnou povinnost neuložil a žádné zvláštní důvody netvrdila (§ 60 odst. 5 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 14. srpna 2023

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.